

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет педагогічний
Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

АДАПТАЦІЯ ДІТЕЙ ДО НАВЧАННЯ В ШКОЛІ

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)
Освітня програма «Дошкільна освіта»
Спеціальність 012 Дошкільна освіта
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
теорії та методики дошкільної і
спеціальної освіти
Протокол №1 від 27 серпня 2024 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Адаптація дітей до навчання в школі
Викладач(-і)	доц. Лазарович Н.Б., доц. Марчій-Дмитраш Т.М.
Е-mail викладача	nadiia.lazarovych@pnu.edu.ua , tamara.marchii@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Курс/семестр	1/2
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Практичні заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Очні консультації за розкладом
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є вивчення, узагальнення психолого-педагогічних аспектів готовності дошкільників до навчання в початковій школі та адаптації до неї.</p> <p>Дисципліна «Адаптація дітей до навчання в школі» - складова блоку дисциплін вільного вибору студентів 1 курсу ОР магістр, спеціальності 012 Дошкільна освіта.</p> <p>Вивчення освітнього компоненту «Адаптація дітей до навчання в школі» дозволяє здобувачам освіти оволодіти необхідними знаннями про психо-фізичний розвиток дітей, пристосувати умови освітнього середовища до особливостей дитини.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти навичок і вмінь використання засобів, форм та методів задля забезпечення адаптації дітей дошкільного віку до навчання в школі.</p> <p>Цілі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ознайомити майбутніх педагогів зі специфікою реалізації принципу наступності в освітній роботі закладів дошкільної і початкової освіти для подальшого використання у навчанні і вихованні дітей дошкільного віку і молодших школярів; - вивчення психолого-фізіологічних особливостей розвитку дітей дошкільного і молодшого шкільного вік; - розвивати вміння здобувачів до організації соціального і навчально-освітнього середовища з метою створення умов розвитку, адекватних особливостям дитини. 	
4. Програмні компетентності та результати навчання	

Компетентності:

I. Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК-3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК-5. Здатність працювати в команді.
- ЗК-6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

- СК-1. Здатність організувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.
- СК-2. Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності закладу дошкільної освіти.
- СК-3. Здатність до психолого-педагогічного керівництва особистісним розвитком дітей раннього і дошкільного віку, зокрема, дітей з особливими освітніми потребами.
- СК-5. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти.
- СК-6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність з метою підвищення психолого-педагогічної компетентності вихователів, вчителів, педагогів вищої школи, батьків, громадськості.
- СК-7. Здатність до організації співпраці закладу дошкільної освіти з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців до партнерства з батьками.

Програмні результати навчання:

- ПРН-2 Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу.
- ПРН-3 Встановлювати взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проектів.
- ПРН-4 Аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності.
- ПРН-5 Організувати методичний супровід освітньої діяльності в мультикультурному середовищі закладу дошкільної освіти для формування в дітей поваги до різних національностей та здатності до взаємодії.
- ПРН-6 Здійснювати психолого-педагогічне керівництво індивідуальним розвитком особистості дитини.
- ПРН-9 Застосовувати в професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання психолого-педагогічних дисциплін і обирати відповідні технології та методики.
- ПРН-10 Володіти уміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	Лекції – 12 год.
семінарські заняття /практичні/лабораторні	Практичні заняття – 18 год.

Самостійна робота		Самостійна робота – 60 год.		
Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний /вибірковий	
II	012 Дошкільна освіта	1	Вибіркова	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		Кількість год.		
		лекції	заняття	сам.роб.
Тема1. Психофізіологічні особливості розвитку дітей старшого дошкільного та молодшого шкільного віку.		2	2	10
Тема2. Готовність дитини до навчання в школі		2	4	10
Тема3. Адаптація дошкільників до навчання в школі. Етапи та фактори адаптації до школи.		2	2	10
Тема4. Зміст і форми роботи в ЗДО з адаптації дітей до навчання у школі.		2	4	10
Тема5. Адаптація дітей з особливими освітніми потребами до навчання в школі.		2	4	10
Тема 6. Діагностика адаптованості першокласників до шкільних умов		2	2	10
ЗАГ.:		12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Семестр 2 Вид контролю – залік Максимальна оцінка – 100 балів			
Вимоги до письмових робіт	Самостійне виконання, власний аналіз та міркування.			
Семінарські заняття	Семінарські заняття - максимальна оцінка – 80 балів Самостійна робота – максимальна оцінка – 20 балів			
Умови допуску до підсумкового контролю	Умови допуску до підсумкового контролю - виконання 90% завдань. Допуском до заліку є відвідування більше 50% занять, пройдене тестування на платформі дистанційного навчання, виконання самостійної роботи.			
Підсумковий контроль	Залік (тестування)			

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: Самостійне виконання, власний аналіз та міркування.

Академічна доброчесність : Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається «Положенням про запобігання та виявлення плагіату» у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

<https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

Відвідування занять. Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019). Ознайомитися з положенням можна за адресою:

https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/pol_ozhenja/

Неформальна освіта: Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra. Можливість зарахування неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) Ознайомитися з положенням можна за адресою:

https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2019/11/819_29.11.2019.pdf

8. Рекомендована література

1. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти). Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoh_o%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
2. Дитячий садок-школа: актуальні проблеми наступності : монографія / Н. Лисенко, І. Шоробура, Л. Пісоцька [та ін.]; за ред. проф. Н. Лисенко. 3-тє видання, перер. та доповн. К. : Видавничий Дім "Слово", 2014. 472 с.
3. Калмикова Л. Перспективність і наступність в навчанні мови й розвитку мовлення дітей дошкільного і молодшого шкільного віку: психолінгвістичний і лінгвометодичний аспекти. К. : Слово, 2017. 425 с.
4. Марчій-Дмитраш Т. Історико-педагогічні засади підготовки дітей дошкільного віку до навчання в школі // Доступність і неперервність освіти впродовж життя: зарубіжний досвід та національна практика: збірник тез доповідей науково-практичної інтернет- конференції з міжнародною участю (Івано-Франківськ, 17 травня 2022 р.). Івано- Франківськ, 2022. 313 с. С. 50-54. <http://194.44.152.155:8080/handle/123456789/13027>
5. Марчій-Дмитраш Т. Наступність навчально-виховної роботи дошкільного навчального закладу і початкової школи: Навчально-методичні рекомендації. Івано- Франківськ : Видавець Кушнір Г. М., 2014. 72 с. <http://lib.pu.if.ua:8080/handle/123456789/2820>
6. Марчій-Дмитраш Т. Сучасний стан реалізації принципу наступності у підготовці дітей до навчання в школі. *Науковий журнал: Освітній простір України*. Івано-Франківськ, 2019. Випуск 17. С. 147-153. <http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/12972>
7. Марчій-Дмитраш Т. Шляхи реалізації принципу наступності в екологічному вихованні дітей в сучасних закладах дошкільної освіти і початкових школах. *Науковий журнал: Освітній простір України*. Івано-Франківськ, 2018. Випуск 12. 222 с. С. 191–197. http://nbuv.gov.ua/UJRN/opu_2018_12_30
8. Програма розвитку дітей старшого дошкільного віку «Впевнений старт». Режим доступу: programa-vpevnenii-start-2017.pdf
9. Якименко С. Інтегрована особистісно-орієнтована технологія - продуктивна

технологія наступності дошкільної та початкової освіти: навч.-метод.посібник. К.
: Слово, 2016. 302 с.

Викладачі: доценти Лазаровичн Н.Б., Марчій-Дмитраш Т.М.